

Sıra Numarası : 116

**MAARİF VERGİSİ KANUNUNA BAZI MEVAD TAZİYİLİNE DAİR (1/96) NUMARALI KANUN
LÂYİHASI VE MAARİF, DAHİLİYE VE BÜTÇE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI.**

Türkiye Cumhuriyeti

Başvekâlet

1 Şubat 1928

Muamelât Müdüriyeti

Adet : 3/532

Büyük Müllet Meclisi

Riyaseti Celilesine

1130 numaralı Maarif Vergisi Kanununa zeylen Dahiliye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetininin 30 kânunusani 1928 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun lâyihasıyla esbabı mucibe mazbatasının musad-dak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin iş'ârına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı Mucibe

1926 Haziranına gelinceye kadar vilâyetlerin ilk tedrisat maaşat ve masrafı Mektep Vergisi Kanununa tevfiakan masraf nispetinde halka tevzi edilen vergi ile temin edilmekte idi.

Bu vergi tevziatında muayyen bir nispet ve matrah mevcut olmaması yüzünden zaman zaman hemen her yerde görülen adaletsizlikler bu sistemin ref'ini ve yeni bir kanun vaz'ı lüzumunu teyit etti.

1926 Haziranından itibaren vilâyetlerin maarif maaş ve masraflarına karşılık olmak üzere Maarif Vekâleti tarafından teklif olunup, iktisabı, merhiyet eden 1130 numaralı kanun tatbik edilmeye başlandı.

(Bu kanunun birinci ve ikinci maddelerinde her vilâyette ilk tahsil çağında bulunan çocukların talim ve terbiyeleri ve halk dershanelerinin tesis ve idaresi için ihtiyarı zaruri olan masrafların karşılığı ilk tedrisata mahsus akarlar hâsılatı ve muavenetlerle beraber memurin ve müstahdemin maaşlarından kesilen % 1'ler ve Sayım ve Kazanç Vergilerine azami % 50 Arazi ve Müsakkafat vergilerine keza azami % 25 nispetinde zammedilecek kesirlerden ibaret olmak üzere gösterilmiştir.

Malum olduğu üzere bininci Mektep Vergisi Kanunu tahakkuk edecek masrafa mukabil hudutsuz ve nispetsiz bir matrah - Alelittlak tarz ve tevzi-esasını kabul ettiği halde ikinci Maarif Vergisi Kanunu masrafın derece ve nispetini gözetmeksizin muayyen ve dar nispetli bir sistem vazetmiştir.

Mezkûr kanunla munzam kesirlerin azami nispetleri tayin olunurken Kazanç, sayım, arazi ve Müsakkafat vergilerine devlet bütçesinde muharrer ye-kûnu umumileri üzerinden tutarı olan mebaliğin bütün vilâyetler ihtiyacını toptan telâfiye kâfi bulundu-ğu görülerek, kesirler hâsılatından elde edilecek miik-tar ile ayrı ayrı her vilâyet ihtiyacının temin olunup, olunmayacağı hakkında hesap edilmediği cihetle otuz altı vilâyet 1927 senesi bütçelerini açıkla tanzim mec-buriyetinde kalmıştır. Nüfusunun azlığı, sanayi ve ti-caretin tamamen inkişaf edememiş bulunması ve isti-lâya uğraması gibi esbab dolâıyla vilâyetlerimizden bir çoklarında 1130 numaralı kanunla muayyen ver-gi kesirleri maarif ihtiyacını karşılayamamakta bu-lunduğundan maarif teşkilât ve tesisatının kasrû tah-didine imkân bulunamayan bu kabil vilâyetler maarifi için yeni bir membaı irat temini zaruretinde kalmış-tır. Kesrimunzam nispetlerinin tezyidiñe Maliye Vekâletince imkân bulunamadığı ve başkaca daimi bir vergi ihidası da muvafık görülemediği cihetle sahilde ve şimendüfer güzergâhında ticaret ve sanayi nispe-ten hali inkişafta bulunan ve Maarif kesri munzam nispetlerini haddi azamının dununda aldıkları hal-de ihtiyaçlarını temin eden vilâyetlerin mârrüzzikîr bütçeleri gayri mütevazın vilâyetlere 1928 senesin-den itibaren muavenetlerini temin maksadiyle kanu-nun birinci maddesi tertip edilmiştir.

Bu maddelerle varidatları ihtiyaçlarına tekabül edemiyen vilâyetlerde asgari nispetinde maarif teşki-lâtı yapmak ve mevcudu idame edebilmek suretiyle bu vilâyetleri maarif nimetinden mahrum etmemek gayesi takip edilmiştir.

Her vilâyet maarif tahsisatının yüzde onu Dahili-ye ve Maarif Vekâletleri emrinde mevkufl bulundu-rulmakla beraber bu yüzde onların başka vilâyette behemahal sarfi lüzumunu ifade etmemiş olmak için madde mukayyet olarak yazılmış bu suretle ihtiyaç görülen vilâyetlere mümkün olan vilâyetlerden mua-venet esası ve muavenet yapamayacak vilâyetler tah-sisatının da mahallerinde ipkası kabul edilmiş ve bu muavenetin zaman ve miktarının keyfiyeti Dahiliye ve Maarif Vekâletlerine bırakılmıştır.

Kanunun ikinci maddesi, Maarif masarifi mec-buresine birinci madde ile elde edilecek varidat dahi kâfi gelmeyen ve alehusus mahdut bir kaç sene için

vasi miyasta mektep inşaatına kendilerinde ihtiyaç ve kudret gören vilâyetler için vazolunmuş ve mezkûr maddenin tatbik ve ademi tatbiki hususunda ve mahallin ihtiyacını ve ihtiyacın derecesini takdirde vilâyet meclisi umumileni serbest bıraktığı gibi Köy Kanunu mucibince mekteplerini yapan veyahut mezkûr kanuna tevfikân yapacaklarını taahhüt eden köyler ahalişi bu vergiden müstesna tutulmak suretiyle köylülerimiz muzaaf mükellefiyetlerden korunmak istenmiştir.

Kanunun muvakkat maddesi bu senenin vaziyetini islah maksadiyle vazolunmuştur. Yukarıda izah olunan esbaba binaen otuz dört vilâyet bütçesinde zuhur eden ve miktarı iki milyonu müteceviz bulunan açıkların telâfisi senei atiyeye terki kabil olmayan inşaatın ihmal edilmemesini esasen maaşları az olan muallimlerin ihtiyaç içinde bırakılmamasını temin için bütçelerin tevzini zarureti hâsıl olmuş ve bu maksatla vilâyetler bütçelerinde azami tasarrufa davet edilmek suretiyle bütçe açığı olan vilâyetler adedi yirmiye ve açık miktar da yedi yüz küsur bin liraya indirilebilmiştir.

Mezkûr yedi yüz küsur bin liradan bir miktarının daha sene nihayetine kadar tasarrufu imkânı mahsûs bulunmakla beraber Erzurum, Balıkesir, Bursa, Burdur, Tekirdağ, Çanakkale, Denizli, Diyarbekir, Rize, Kırklareli, Kocaeli, Gümüşhane, Maraş ve Niğde Vilâyetlerinde 1927 senesine münhasır ve bir defaya mahsus olmak üzere bütçe açıklarına âdil bir miktarın tevzii zaruri görülmüştür.

Bu maddede Arazi, Müsakkafat, Sayım ve kazanç vergileri esas ittihaz edilmek suretiyle tevziata muayyen bir nispet dairesinde ve âdilâne bir surette icrası esbabı temin olunmak ve bu itibarla da mülga mektep vergisindeki tevzi esasından mümkün mertebe uzaklaşılacak istenmiştir.

Türkiye
Büyük Millet Meclisi 6 . 2 . 1928
Maarif Encümeni
Karar Numarası : 8
Esas Numarası : 1/96

Maarif Encümeni Mazbatası

1130 numaralı Maarif Vergisi Kanununa tezyil edilmek üzere teklif olunup encümenimize havale edilen kanun lâyihası Maarif Vekâleti Milli Talim ve Terbiye Reisiyle Dahiliye Vekâleti İdarei Mahalliye Vilâyât Müdürünün huzuriyle tetkik olundu.

İlk tedrisatın bütün memleket evlâdına teşmili zarureti muvacehesinde okutulabilen çocuk miktarının mevcut etfale nazaran ancak, üçte bir derecesinde olduğunu ve bu gayri kâfi müessesatta dahi muallim maaşlarının bir çok mahallerde tediyesine imkân bulunmaması hususatını nazarı dikkate alan Encümenimiz işbu kanunun tasvibi zaruretini esas itibariyle kabul etmiştir.

Ancak, birinci maddenin şekli tahriri maksadı eda etmediği anlaşıldığından (tahsisatın yüzde onunu tefrik) fıkrasına bedel (Maarif bütçesine koyduğu tahsisata yüzde on zamm ederek) fıkrası ikame edilmiş ve mezkûr madde bu veçhile tadil olunarak daha vazih bir şekle konulmuştur.

Kezalik ikinci maddede yevmiyeyi veremeyecek halde olduklarına vilâyet merkezlerinde ancak vilâyetlerce ve kazalarda idare heyetlerinde karar verilenler hakkında dahi muafiyet ilâvesi muvafık görülmek lâyiha bermucibi havale Dahiliye Encümenine tevdi olunmuştur.

Maarif Encümeni	Mazbata
Reisi	Muharriri
İstanbul	Sivas
Nurettin Ali	İbrahim Alâattin
İkâtip namına	Aza
Balıkesir	İzmir
İsmail Hakkı	Osman Zade Hamdi
Aza	Aza
Sivas	Ordu
Şemsettin	Muhallifim
	Hamdi
	Aza
	Kocaeli
	Kılıçoğlu Hakkı

Türkiye
Büyük Millet Meclisi 16 . 2 . 1928
Dahiliye Encümeni
Karar Numarası : 22
Esas Numarası : 1/96

Dahiliye Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

1130 numaralı Maarif Vergisi Kanununa tezyil edilip, encümenimize havale olunan kanun lâyihasıyla Maarif Encümeninin işbu kanunda yaptığı tadilat ve esbabı mucibe mazbataları Dahiliye ve Maarif Vekilleri hazır olduğu halde encümenimize müzakere ve tetkik olundu.

Vekil Beyefendilerin verdikleri izahattan ve cer-yan eden münakaşattan şu neticeye varılmıştır ki: Vi-lâyetlerin ilk tedrisatta maaş ve masraflarının tarh ve tevziinde bir nispeti adile gözetilmek maksadiyle mevkii meriyete konulan 1130 numaralı kanunda mu-harrer kesrimunzamların azami nispetleri tayin olu-nurken Kazanç, Sayım, Arazi ve Müsakkafat vergi-lerinin devlet bütçesinde muharrer yekûnu umumile-ri nazarı dikkate alınarak ayrı ayrı her vilâyetin his-seleni hesap edilmemiş olmasından nüfusu az ve ikti-sadiyatı mahdut olan otuz altı vilâyetin maarif büt-çeleri açıkla tanzim olunmuş ve Cumhuriyet vatanı-nın her köşesinde tâminî maarife ve bilhassa ilk ted-risat temellerini vaz ve takviyeye mecbur olan Maar-rif Vekâletinin her sene tevsi ve tensik ettiği Muallim mekteplerinden mütezayit bir nispette yetiştire-rek vasatî ve Şarki Anadoluya göndermekte olduğu muallimlerin maaşatı mahallenî maarif bütçelerinden verilmemiş ve en ziyade maarif teşkilâtına muhtaç olan o vilâyetlerde ilk tedrisat faaliyeti atalet ve aka-mete doğru sürüklenmeye başlamıştır. Maarif Vekâle-ti vilâyetlerin irfan ihtiyacını nazarı dikkate alarak her sene yetiştirdiği muallimleri en ziyade ihtiyacı olan yerlere tayin ve izâm etmek üzere arızında bu-lunduğu cihetle vilâyetler kendi maarif bütçelerini ne kadar vasi tutsalar binnetice ve bermucibi kanun vekâletçe tadilâta tabi tutulacağından nüfusu kesif ve iktisadiyatı nispeten yüksek olan vilâyetlerin Maarif Vergisi hâsîlatından kendi ihtiyaçları fevkinde görü-rülen aksamundan nispeten muhtaç olan vilâyetler maarifine muavenet imkânî hâsîl olacak ve bu suretle memleketimizin her tarafı nuru irfandan mahrum edilmemiş olacaktır.

İşte bu cihetleri nazarı dikkate alan ve umumî bütçeden muavenete imkân bulunmamış ve yeniden daimî bir vergi ihdası da muvafık görülememek yü-zünden işbu mevaddı müzeyyelenin tanziminde za-ruret olduğunu gören encümenimiz teklif olunan mevaddı müzeyyeleyi ve maddeyi muvakkateyi ekse-nyetle kabul etmiş ve bu müzeyyel mevad ile mükelle-fine yeniden bir miktar tarh ve tevzi değil, 1130 nu-maralı kanunla her vilâyet hissesine düşen hisseî ma-ariften yüzde onunun Dahiliye ve Maarif Vekâletleri emrine tefriki istihdaf olunduğu cihetle Maarif En-cümeninin birinci maddede yaptığı tadilâtı red ile hükümetin teklifi veçhile maddeyi aynen ve ikinci madde ile kastedilen tevsiî maarif kaziyesini sırf Vi-lâyet meclisi umumilerinin reyine bırakmak ve yol mü-kellefiyetinin tezyidi gibi, bir mana çıkarılmasına ma-

hal verilmemek için ikinci maddeyi bazı tadilât ile kabul eylemiştir.

Dahiliye Encümeni

Reisi

Ali Münif

Encümen mazbata mu-harririni matraha zam esa-sı kabul olunmamasına göre muallim maaşlarının bilâ tevhür ve muntaza-man tediyesi bu lâyiha ile de temin edilemeyece-ğinden İdarei Hususiyei Vilâyat Kanununun ruhu-na muhalif olan bu mad-delere taraftar değilim.

Abdülmuttalip

Bu Mazbata Muharriri

Kâtip

Kars

Aza

Ankara

Talât

Aza

Ali Rıza

Aza

Eskişehir

Sayıt

Aza

Kars

Baha Tali

Aza

Reis Vekili

Muhallifim

Tahsin

Aza

Adana

Hilmi

Aza

İzmir

Ahmet Münir

Aza

Ordu

İsmail

Aza

Aydın

Emin Fikri

Aza

Niğde

Galip

Birinci madde idarei hususiyelerin vaziyetini ihlâl ve vilâyetlerin idarei hususiyeye muamelâtındaki tevsiî mezuniyet esasına münafidir. Birinci maddenin baş-langıcındaki fıkra idarei umumiyeye ait bir vazifeyi idarei hususiyelere tahmil etmektedir. Her vilâyet maarif hususunda kendi ihtiyacının ancak yüzde yir-misini temin edebilmiştir. Ve yüzde seksen gibi azim ihtiyaçlarını teminden aciz iken, vekâlet emrine diğer vilâyetlere muavenet olarak tahsisat ayırmalarına im-kân yoktur. Evvelce ilk muallim mektepleri inşaa-sı karşılığı olarak bu verginin yüzde onu kanunu mah-susla vekâlet emrine verilmiştir. Bu teklifle yüzde on kabul olunursa vilâyetler maarif tahsisatının yüzde yirmisi ellerinden alınıyor. Esasen tahakkukat nispe-

çinde hiç bir verginin tahsiline de imkân yoktur. Tahsil noksanı dahi nazarı itibare alınırsa idarei hususiyelerin ne kadar müşkülât içinde kalacakları tezahür eder. Sıhhiye Encümenince kabul olunup, Dahiliye Encümenine gelen iki tekliften dahi birisi idarei hususiyelere tahsis olunan bir varidatın vekâlet emrine alınmasını diğeri de tahsisi varidatı mutazammındır. Bu iki teklifde nazarı itibare alınarak muhakeme edilirse idarei hususiyeler tamamen muattal bir hale gelecektir. Binaenaleyh bu teklif mevzuatı esasiyemize münafidir, aleyhindeyim.

Antalya
Rasih

Aza

İdarei Vilâyat Kanununa muhalif olduğundan birinci maddesine muhalifim. İkinci maddesine amele yevmiyesi on iki günü geçmezse muvafıkım; geçerse muhalifim madde muvakkateye muvafıkım.

Rize
Atif

Aza

İdarei mahalliye hukukunu muhil ve «Tefriki vazıf» esasına mugayır olduğundan muhalifim.

Tekirdağ
M. Faik

Aza

İtirazatım vardır.

Çorum

İsmail Kemal

Aza

Aza

İşbu kanun Dahili Nizamnamenin otuz yedinci ve Teşkilâtı Esasiye Kanununun da 91 noj maddelerine tevafuk etmediğinden .

Muhalifim
Zonguldak
Mehmet Rifat

Muhalifim
Giresun
Hacim Muhittin

Türkiye

Büyük Millet Meclisi

Bütçe Encümeni

Mazbata Numarası : 20

Esas Numarası : 1/96

Bütçe Encümeni Mazbatası

Rıyaseti Celileye

1130 numaralı Maarif Kanununa tezyil olunmak üzere Başvekâletten vanit olup, Maarif, Dahiliye ve Bütçe Encümenlerine havale buyurulan kanun lâyihası ve esbabı mucibesıyla bu baptaiki Maarif ve Dahiliye Encümenleri mazbataları Dahiliye, Maliye ve

Maarif Vekilleri hazır oldukları halde mütalaa ve tetkik olundu.

Alınan malumattan anlaşıldığına göre 13 Nisan 1341 tarihli ve 616 numaralı Mektep Vergisi Kanununda mevcut tevzi usulünün tatbıkattaki adaletsizliği yüzünden lağviyle yerine ikame olunan 1130 numaralı kanun mucibince ihdas edilen müsakkafat, sayım, kazanç ve arazi vergileri üzerine mevzu Maarif kesri munzamları yekûnu umumisi vilâyetlerin 1927 maarif bütçeleri yekunu olan 16 000 000 lirayı tutabildiği halde ayrı ayrı vilâyetler hesap edilince bu kesri munzamlar bazı vilâyetlerin - Artvin, Aksaray, Amasya, Antalya, Aydın, Edirne, Ordu, Erzincan, Erzurum, İsparta, Elâzığ, Kocaeli, Balıkesir, Bursa, Burdur, Bilecik, Tekirdağ, Çankırı, Çanakkale, Çorum, Denizli, Diyarbakir, Rize, Sinop, Şebinkarahisar, Trabzon, Gaziayntep, Kars, Kırklareli, Kastamonu, Konya, Kırşehir, Kayseri, Kütahya, Gümüşhane, Giresun, Maraş, Manisa, Muğla, Malatya, Niğde - maarif bütçelerini kapıyamamış ve bu sebeple hükümet bu kanun lâyihasını tanzime ve Meclisi Âliye sevke mecbur olmuştur.

Gerek, her sene mekteplere müracaat eden mecburi tahsil yaşındaki çocukların tahsil ihtiyacını, gerek memleketin iktisadi ve mali kabiliyet ve tahammülünü uzun uzadıya münakaşa eden encümenimiz bazı tadilâtlarla bu kanun lâyihasını Heyeti Celileye takdim ederken, bu, ihtiyaçla kabiliyeti telif edici esaslı bir tedbirin hükümetçe düşünülmesi lüzumunda da müttefiktir.

Kanun lâyihasının birinci maddesi nispeten az bir varidat temin etmesine mukabil tatbıkatta bir çok karışıklıkları da mucip olacağı mülâhazasıyla kabul olunmamıştır.

İkinci maddeye göre, üç amele yevmiyesi nispetinde alınacak vergi ile temin olunacak varidat 2 500 000 lira hesap olunmuş ise de bazı vilâyetlerin bununla da maarif bütçeleri açıklarını kapayamayacakları bilhesap anlaşıldığından bu vilâyetler meclisi umumilerine vergi nispetini dört yevmiye miktarına iblağ edebilmek salâhiyetini vermek üzere hükümetin teklifindeki ikinci maddede mevzu bahis üç yevmiye dörde iblağ olunmuştur.

Yukarıda bilmünasebe arz olunan mütalaa dolayısıyla bu tedbirin de vaziyeti esaslı bir surette ıslah edeceğine kani olmayan encümen müttefik olduğu esaslı tedbir bulunması temennisininin 1928 senesi zarfında hükümetçe bir kanun şeklinde Meclisi Âliye tevdiine intizaren bu mükellefiyeti 1928 senesine hasrı

kasretmeyi de muvafık görmüştür. Ancak, bedenen ifa olunacak hizmet olduğu ve mükelleflerden bazılarının da nakden edayı mükellefiyet edemeyecek vaziyette bulunduğu düşünülerek bunlardan behemal nakit istemek münasip mütalaa edilmemiş ve madde bu cihetten dahî tadilen kabul edilmiştir.

(Muvakkat maddeye gelince: Dahiliye ve Maarif Vekâletlerince kanun metninde de işaret olduğu veçhile inşaatı tevkif etmek, münhallerden istifade etmek gibi tedbirlerle maarif bütçelerinde 1927 senesi zarfında mümkün olabilen bütün tasarrufatta yapılmış olduğu halde yine bazı vilâyetlerin 1927 mâarif bütçeleri açıklarını kapamak kabîl olmamıştır. Kanun maddesinin metninde tadat olunan bu vilâyetler için bu seneye mahsus olmak üzere bütçe açıklarını kapamalarını teminen muvakkat maddenin kabulünü encümenin zaruri görmüş ve bu maruzat dairesinde tadilen hazırlanan kanun lâyihasının Heyeti Celîlenin nazarı tasvibine arzına karar vermiştir. 1927 senesine ait olan hükümde müstaceliyet derkâr olduğundan müstacelen ve tercihan müzakeresine müsaa-de buyurulması maruzdur. 18 Nisan 1928

Reis	Reis Vekili
Edirne	Burdur
Şakir	Vahit
Mazbata (Muharriri)	Kâtip
Gaziayıntap	Kütahya
Ali Cenani	Niyazi Asım
Aza	Aza
Ankara	Aydın
Mehmet Rifat	Mühendis Mithat
Aza	Aza
Erzurum	İsparta
Nafi Atuf	Mükerrem
Aza	Aza
Ejâziz	Bursa
Hasan Tahsin	Muhsin
Aza	Aza
Tokat	Samsun
Şevki Bey	Adil
İmzada bulunmadı	
Aza	Aza
Kırklareli	Niğde
Mehmet Nahit Bey	Mehmet Atâ
İmzada bulunmadı	
Aza	
Yozgat	
Muhallifim	Aza
Süleyman Sırrı	Sivas

Muvakkat maddenin son fıkrasının bu tevziat arazi, müsakkafat, sayım ve kazanç vergilerine bîlumum mükellefleri için müsavi bir nispette zam suretiyle icra ve tahsilât idarei hususiye vesaitiyle ifa olunur suretinde olması mütalaaındaayım.

Remzi

Hükümetin Teklifi

1130 numaralı Maarif Vergisi Kanununa müzeyyel Kanun

Madde 1. — Her vilâyet umum memleketin iptidai tahsil masarifi karşılığı olmak üzere, maarif için bütçesine koyduğu tahsisatın yüzde onunu tefrik ve bir faslı mahsus halinde 1928 senesinden itibaren bütçelerine vazetmeye mecburdur.

Dahiliye ve Maarif Vekâletleri işbu, fasıldaki mebalîği memleketin ilk tahsil ihtiyacına göre mahallerinde ipkaya veyahut diğer vilâyetlere tevzie me-zundurlar.

Madde 2. — Varidatı bütçelerinde maarif hüdema-tına muhtas masarife kâfi gelmeyen vilâyetler mec-lisi umumileri yol mükellefiyetine tabi efrattan yol Mükellefiyeti Kanununun altıncı maddesi mucibince tespit edilen azami üç ameale yevmiyesi muka-bili olarak alınacak vergi ile, bütçe açıklarını telâfi ederler. Köy Kanunu mucibince mekteplerini yapan veyahut aynı sene zarfında yapmayı deruhte eden köyler bu vergiden muaftr.

Madde 3. — İşbu kanun neşni tarihinden muteber-dir.

Madde 4. — İşbu kanun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Muvakkat Madde — 1130 numaralı kanunun 1, 2 no maddelerinde tadat olunan vergilerle ve bütçelerinin diğer aksamındaki tasarrufat ile mahalleri maarif mecburi masraflarını temin edemiyen Erzurum, Balıkesir, Bursa, Burdur, Tekirdağ, Çanakkale, Denizli, Diyarbakir, Rize, Kırklareli, Kocaelli, Gümüşhane, Maraş, Niğde vilâyetleri 1927 senesine münhasır ve bir defaya mahsus olmak üzere bütçeleri maarif açıklarına muadil bir miktarı tevzi ve ciba-yet edebilirler.

İşbu tevziatta arazi, müsakkafat, sayım ve ka-zanç vergileri esas ittibaz ve tahsilât idarei hususiye vesaitiyle icra olunur. Tevziat ve tahsilatın, sureti ic-rası Dahiliye Vekâletince tanzim edilecek bir talimatname ile tayin olunacaktır. 30 Kânunusani 1928

Başvekil

İsmet

Adliye Vekili

Mahmut Esat

Müdafaai Millîye Vekili

Mustafa Abdülhalik

Harcıye Vekili

Doktor Tevfik Rüştü

Maarif Vekili

Mustafa Necati

İktisat Vekili

Mustafa Rahmi

Dahiliye Vekili

Şükrü Kaya

Maliye Vekili

Saraoğlu Şükrü

Nafia Vekili

Behiç

Sıhhiye ve Muaveneti

İçtimaiye Vekili

Doktor Refik

Maarif Encümeninin Tadili

1130 Numaralı Maarif Vergisi Kanununa

Müzeyyel Kanun

Birinci Madde — Her vilâyet umum memleketinin iptidai tahsil masarifi karşılığı olmak üzere masarifi için bütçesine koyduğu tahsisata % 10 zammederek işbu zammı bir faslı mahsus halinde 1928 bütçesinden itibaren bütçelerine vazetmeye mecburdur. Dahiliye ve Maarif Vekâletleri işbu fasıldaki mebalîği memleketin ilk tahsil ihtiyacına göre mahallerinde ipkaya veyahut diğer vilâyetlere tevziye mezundurlar.

İkinci Madde — Varidatı bütçelerinde maarif hidedematına muhtas masarife kâfi gelmeyen vilâyetler meclisi umumileri yol mükellefiyetine tabi efrattan Yol Mükellefiyeti Kanununun altıncı maddesi mucibince tespit edilen azamî üç amele yevmiyesi mukabili olarak alınacak vergi ile bütçe açıklarını telâfi ederler. Köy Kanunu mucibince mekteplerini yapan veyahut aynı sene zarfında yapmayı deruhte eden köyler halkı ve bu yevmiyeyi veremeyecek halde olduklarına vilâyet merkezlerinde encümeni vilâyetlerce ve kazalarda idare heyetlerince karar verilenler bu vergiden muaftırlar.

Üçüncü Madde — Aynen kabul edilmiştir.

Dördüncü Madde — Aynen kabul edilmiştir.

Muvakkat Madde — Aynen kabul edilmiştir.

Dahiliye Encümeninin Tadili

Birinci Madde — Her vilâyet umum memleketinin iptidai tahsil masarifi karşılığı olmak üzere maarifi için bütçesine koyduğu tahsisatın % 10 nu tefrik ve bir faslı mahsus halinde 1928 senesinden itibaren bütçelerine vazetmeye mecburdur. Dahiliye ve Maarif Vekâletleri işbu fasıldaki mebalîği memleketin ilk tahsil ihtiyacına göre mahallerinde ipkaya veyahut diğer vilâyetlere tevziye mezundur.

İkinci Madde — Varidatı bütçelerinde Maarif hidedematına mahsus masarife kâfi gelmeyen vilâyetler

meclisi umumileri isterlerse yol mükellefinin üç günlüğü nispetinde alınacak vergi ile bütçe açıklarını kapayabilirler. Köy Kanunu mucibince mektepleri yapan veyahut aynı sene zarfında yapmayı deruhte eden köyler halkı ve bu yevmiyeyi veremeyecek halde olduklarına vilâyet merkezlerinde encümeni vilâyetlerce ve kazalarda idare heyetlerince karar verilenler bu vergiden muaftırlar.

Bütçe Encümeninin Tadili

22 Haziran 1927 tarihli ve 1130

Numaralı Maarif Vergisi

Kanununa bazı mevad tezyiline dair kanun lâyihası.

Birinci Madde — Maarif vergisi hakkındaki 22 Haziran 1927 tarihli ve 1130 numaralı kanunda muayyen vergilerin haddi azamisini aldıkları halde varidatı bütçelerinde maarif hizmetlerine muhtas masarife kâfi gelmeyen vilâyetler meclisi umumileri bu masarife karşılık olmak üzere Yol mükellefiyeti hakkındaki 19 kânunusani (1341 tarihli ve 542 numaralı kanun mucibince mükellef olanlardan mezkûr kanuna tevfikân, tayin edilecek azamî dört yevmiye miktarında bir vergi tarh ve cibayetine mezundurlar.

Bu vergiyi bedenen ifa etmek isteyen mükellefler meclisi umumiler kararıyla maarif inşaatında çalıştırılabilirler. Maarif inşaatı olmadığı surette sair idarei hususiye inşaatında çalıştırılmaları caiz ise de bu takdirde yevmiye istihkaklarının maarif hesabına varidat kaydı muktazidir.

İkinci Madde — Bu kanun 1928 senei maliyesine münhasır olmak üzere neşni tarihinden muteberdir.

Üçüncü Madde — Bu kanunun ahkâmını icraya Dahiliye, Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.

Muvakkat Madde — 22 Haziran 1927 tarihli ve 1130 numaralı Maarif Vergisi Kanununda muayyen vergilerle ve bütçelerinin diğer aksamındaki tasarruflarla 1927 senesi zarfında mahalleri Maarif mecburi masraflarını temin edemiyen Erzurum, Balıkesir, Bursa, Burdur, Tekirdağ, Çanakkale, Denizli, Diyarbakir, Rize, Kırklareli, Kocaeli, Gümüşhane, Maraş, Niğde vilâyetleri meclisi umumileri 1927 senesine münhasır ve bir defaya mahsus olmak üzere bütçeleri maarif açıklarına muadil bir miktarı tevzi suretiyle cibayete sâlahiyattadırlar. Bu tevziatta arazi, müsakafat, sayım ve kazanç vergileri esas ittihaz ve tahsilât idarei hususiye vesaitiyle icra olunur.